Obsah

Úvod: ČR jako bašta klimaskeptiků? 11

1. Nástin problematiky změn klimatu 23
   - 1.1 Historie antropogenní hypotézy 24
   - 1.2 Poznatky o změně klimatu podle IPCC 25
     - 1.2.1 Trendy 26
     - 1.2.2 Příčiny změn 27
     - 1.2.3 Dopady 28
     - 1.2.4 Možná opatření 29
   - 1.3 Vědecký konsenzus a jeho kritika 30

2. Politika změn klimatu: mezinárodní vyjednávání a sociální hnutí 35
   - 2.1 Klimatické hnutí 35
   - 2.2 Politika změny klimatu v ČR 46

3. Problém definice: enviroskepse, antienvironmentalismus, klimaskepse 52
3.1 Enviroskepticismus 53
3.2 Antienvironmentalismus 53
3.3 Klimaskeptici, popírači, kontrariáni? 56
3.4 Rozměry klimaskepse 59

4. Klimaskepticismus jako kontrahnutí? 66
4.1 Úskalí konceptualizace klimaskepse jako kontrahnutí 68
4.1.1 Problém expertizace 68
4.1.2 Think tanky jako organizační báze klimaskepse 70
4.1.3 Problém institucionalizace 74
4.2 Kritéria mobilizace kontrahnutí – případ české klimaskepse 75
4.2.1 Rezonance tématu a úspěchy environmentalismu 75
4.2.2 Hnutí ohrožuje zájmy určitých skupin 83
4.2.3 Elitní spojenci a zdroje 87
4.3 Shrnutí 89

5. Metodologie výzkumu klimaskeptiků 91
5.1 Cíl výzkumu a výzkumné otázky 92
5.2 Metoda zakotvené teorie 93
5.3 Výzkumný vzorek 95
5.4 Specifika interview s klimaskeptiky 98
5.5 Analýza dat 100
5.6 Situovanost a reflexe výzkumné zkušenosti 102

6. Model zakotvené teorie 106
6.1 Základní analytický příběh 107

7. Centrální kategorie: umělý problém globálního oteplování 111

8. Příčinné podmínky: aktéři „katastrofismu“ jako producenti problému 114
8.1 **Ekologičtí aktivisté** 116
8.1.1 Obchodní zájem 117
8.1.2 Víra a náboženství 119
8.1.3 Nevědomost a nevědecký status 122
8.1.4 Totalitární tendence 123
8.2 **Média** 127
8.2.1 Zveličování problému 128
8.2.2 Cenzura 129
8.2.3 Nevyváženost 131
8.3 **Vědci** 133
8.3.1 Nekorektní argumentace a interpretace, zatajování dat 137
8.3.2 Nejistota vědy 139
8.3.3 Útoky na skeptiky 141
8.3.4 Svázanost granty 144
8.4 **Shrnutí příčinných podmínek** 147

9. Kontext: kritické události vývoje české klimaskepse 150
9.1 **Klaus prezidentem – zviditelnění tématu, legitimizace alternativ (od roku 2003)** 151
9.2 **Vrchol zájmu: léta 2006–2007** 157
9.2.1 Al Gore – film a kniha Nepříjemná pravda 157
9.2.2 Martin Bursík ministrem a Strana zelených ve vládě 158
9.2.3 Sternova zpráva 161
9.2.4 Čtvrtá zpráva Mezivládního panelu pro změny klimatu (IPCC) 164
9.3 **Climategate a konference v Kodani: rok 2009** 167
9.3.1 Climategate 167
9.3.2 Kodaňský summit 171
9.4 **Slábnutí tématu: léta 2012–2013** 173
9.4.1 Pátá zpráva Mezivládního panelu pro změny klimatu 176

10. Proměny politických a diskursivních příležitostí optikou teorie hnutí 181
10.1 Václav Klaus prezidentem 184
10.2 Vstup do EU a evropská politika klimatu 186
10.3 Al Gore, Sternova zpráva a 4. zpráva IPCC 189
10.4 Climategate 192
10.5 Bursík a jeho nástupci na Ministerstvu životního prostředí 197
10.6 Konference v Kodani 201
10.7 Veřejné mínění jako příležitost 203
10.8 Pátá zpráva IPCC 207

11. Intervenující podmínky 209
11.1 Minimum organizace a individualistická kultura skeptiků 211
11.2 Zdroje 213
11.2.1 Centrum pro ekonomiku a politiku (CEP) 214
11.2.2 Liberální institut (LI) 215
11.2.3 Občanský iInstitut (OI) 216
11.2.4 Reformy.cz 219
11.2.5 NWOO 220
11.2.6 Aktivní jednotlivci 221
11.2.7 Shrnutí: zdroje klimatického skepticismu v ČR 224
11.3 Osobní biografie a znalosti 231
11.4 Názorové rozdíly mezi klimaskeptiky 235

12. Obecné strategie jednání 243
12.1 Veřejné akce – přednášky, semináře, projekce 244
12.2 Publikační aktivity – knihy, periodika a blogy 253
12.3 Role překladů 257
12.4 Další aktivity 259

13. Specifické strategie zpochybňování 261
13.1 **Boj s vědci = expertizační boj** 262
13.1.1 Strategie zpochybňování jistot 263
13.1.2 Strategie zpochybňování legitimity 285
13.2 **Boj s aktivisty = nálepkovací boj** 289
13.3 **Boj s médii = symbolický boj** 295
13.4 **Shrnutí strategií jednání** 302

14. Následky strategií jednání: nesamozřejmost antropogenní hypotézy 305
14.1 **Vliv na vědce** 306
14.1.1 Dimenze času 307
14.1.2 Tlak ke zdůvodnění 309
14.2 **Vliv na aktivisty** 310
14.2.1 Zviditelnění tématu 310
14.2.2 Tlak ke zdůvodnění 313
14.3 **Vliv na média – inkluze klimaskepse?** 314

15. Rozvinutí analytického příběhu 319

Závěr: klimaskeptici v postnormální praxi 331

Bibliografie 339
Přílohy 378
Seznam komunikačních partnerů 379
Seznam zkratek 381
Summary 383
Jmenný rejstřík 386